

Datum
2024-01-09

Diarienummer
KFN-2023/206.11

Handläggare
Anna Sillén
Anna.Sillen@huddinge.se

Kultur- och fritidsnämnden

Remissvar på Utvecklingsplan för Skogås och Trångsund

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 9 januari 2024, överlämnas till kommunstyrelsens förvaltning som remissvar på Utvecklingsplan för Skogås och Trångsund.

Sammanfattning

Utvecklingsplanen ska visa hur centrala Skogås och Trångsund ska utvecklas fram till 2050. Visionen för Skogås och Trångsund är utgångspunkt för utvecklingen av området som sammanhängande, grönskande, attraktiv och trivsamt hemort. Sammantaget visar utvecklingsplanen en potential för cirka 4500 bostäder, varav 1500 i antagna och pågående planer. Därutöver redovisas en potential om 500 arbetsplatser i området.

Utvecklingsplanen presenterar fyra målbilder tillsammans med bärande strategier för områdets utveckling. Strategierna anger att Skogås och Trångsund ska vara tryggt, välkommande och skapa stolthet och platstillhörighet för invånarna. Segregationen ska minska genom planering för ökad social sammanhållning och goda livschanser för alla invånare.

Kultur- och fritidsförvaltningen anser som helhet att förslaget på utvecklingsplan för Skogås och Trångsund medger goda möjligheter för en samhällsutveckling i kommunens östra delar.

Utvecklingsplanen innehåller flera förslag som rör kultur- och fritidsnämndens verksamhetslokaler, däribland föreslås en flytt av fritidsgård och kulturskola i Skogås till utvecklade lokaler i anslutning till Östra grundskolan. Kultur- och fritidsförvaltningen ser positivt på det förslaget, och även på möjligheten att fritidsgård och bibliotek ska finnas i Trångsunds centrum.

Utvecklingsplanen möjliggör en utökning av idrottsfunktioner i östra Huddinge genom utveckling vid Nytorps Mosse samt att Vretens BP (inom Entré Skogås) permanentas och utvecklas som en målpunkt för idrott, vilket förvaltningen stödjer till fullo. Förvaltningen bedömer att permanentning av Vretens BP är prioriterat, tidsmässigt, av dessa två platser då endast ett tidsbegränsat bygglov finns.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kultur- och fritidsnämnden
141 85 Huddinge

Besök
Sjödalsstorget 7

Tfn vxl 08-535 300 00

www.huddinge.se

Datum
2024-01-09

Diarienummer
KFN-2023/206.11

Förvaltningen vill lyfta fram vikten av att kommunen tillförsäkrar sig om god tillgång till mark för kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden vid kommande exploatering. Idrottsfunktioner som nya utomhusplaner och idrottshallar är ytkrävande och behöver säkras samordnat med bebyggelseutvecklingen.

Slutligen vill förvaltningen att det i utvecklingsplanen läggs till texter om betydelsen av offentlig konst i det offentliga rummet.

Beskrivning av ärendet

Karta som visar avgränsning av planområdet.

Geografiskt omfattar utvecklingsplanen kommundelarna Skogås och Trångsund samt den del av Länna som ligger inom 1200 meter från Skogås station.

Utvecklingsplanen ska visa hur centrala Skogås och Trångsund ska utvecklas fram till 2050. Alla som är delaktiga i utvecklingen behöver ha en gemensam bild av hur området ska bli och vilka kvalitéer och funktioner som behövs. Till exempel var i området människor ska kunna mötas och hur mötesplatserna ska se ut, i vilken ordning projekt ska byggas och när de ska byggas.

Syftet med planen är att ge vägledning för efterföljande planering så att de delar som byggs bit för bit ska hänga ihop och bidra till att skapa långsiktigt hållbar utveckling av både Skogås och Trångsund. Utvecklingsplanen är en fördjupning av kommunens översiktsplan och visar på en möjlig utveckling av bland annat

bebyggelse, infrastruktur och grön- och blåstruktur. Utvecklingsplanen fyller glappet mellan kommunens översiktsplan och detaljplanerna.

Vision

Visionen för Skogås och Trångsund är utgångspunkt för utvecklingen av området som sammanhängande, grönskande, attraktiv och trivsamt hemort.

Utvecklingsplanen presenterar fyra målbilder tillsammans med bärande strategier för områdets utveckling. Strategierna anger att Skogås och Trångsund ska vara tryggt, välkommande och skapa stolthet och platstillhörighet för invånarna.

En utveckling av Skogås och Trångsund pågår redan med cirka 1500 bostäder i antagna och pågående detaljplaner. Utvecklingsplanen pekar ut en potential för ytterligare omkring 3000 bostäder. Tillkommande bebyggelse planeras främst inom en radie av 600-800 meter från de båda centrumen och pendeltågsstationerna i Skogås och Trångsund. Därutöver redovisas en potential om 500 arbetsplatser i området.

Utvecklingsplanen beskriver att Skogås och Trångsunds gröna kvaliteter utvecklas genom att bland annat bevara naturvärden och förbättra rekreativsmöjligheter nära bebyggelsen. Det ska också vara tillgängligt och enkelt att förflytta sig, både utanför och inom området. Trafikerade vägar omvandlas till gestaltade gaturum med plats för människor att gå och cykla. Kollektivtrafiken utgör en ryggrad i området och bidrar till ett ökat hållbart resande. Genom förtätning i kommundelscentrumen och längs med stråken som förbinder dem görs Skogås och Trångsund mer sammanhängande.

Skogås och Trångsund idag

Skogås och Trångsund utgör idag två kärnområden i östra Huddinge med centrum uppbyggda runt respektive pendeltågstationsläge, cirka 20 minuter från centrala Stockholm. Bebyggelsen i området varierar med flerbostadshus i och omkring centrum och med omgivande villabebyggelse mot Drevviken.

Bebyggelsestrukturen följer den kuperade terrängen och utgör tillsammans med väg 73 och Nynäsbanan fysiska barriärer som delar upp området.

I Skogås och Trångsund finns ett gott utbud av skolor, från förskola upp till och med gymnasiet. Däremot behöver fler idrottsplatser tillkomma för att möta utvecklingstakten i kommundelen. Trångsund har ett lägre utbud av offentlig service än Skogås, här saknas exempelvis bibliotek.

Skapa fler mötesplatser för att överbygga befintliga fysiska och mentala barriärer

På sidan 26 i utvecklingsplanen uttrycks att det är ett viktigt fokus att jobba med de två centrumen. Det handlar även om att se över lokaliseringen av olika

Datum
2024-01-09

Diarienummer
KFN-2023/206.11

verksamheter, så att de med stor potential att berika de offentliga rummen och bidra till trygghet får lokaler i bottenplanet och lokaliseras längs stråk med de största flödena.

Enligt utvecklingsplanen, behöver kommunen jobba med ungdomarnas situation i både Skogås och Trångsund, genom att skapa plats för unga och ge fler möjligheter till en meningsfull fritid. Det lokala föreningslivet är en kraft och en stor tillgång, särskilt i Skogås. Detta kan stärkas och samtidigt bidra till stadslivet i de båda centrumen, till exempel genom centralt placerade föreningslokaler. En ny fritidsgård föreslås i Trångsund och fritidsgården i Skogås föreslås lokaliseras i anslutning till Lötsparken som ges potential att stärkas som ett idrott-, kultur- och skolkluster. Nuvarande lokaler för fritidsgården i Skogås kan istället utvecklas så att de bidrar till att berika torgets offentliga rum.

Fler multifunktionella ytor för spontanidrott i de båda kommundelarna föreslås så att idrott kan utövas oftare och av fler. Dessa kan utvecklas i såväl befintliga parker som exempelvis Nytorps Mosse och Lötsparken, som tillkommande parker. Nytorps mosse kan exempelvis utvecklas som en överbyggande mötesplats för hela Skogås och Trångsund genom arbete med ett inkluderande perspektiv som tydligt riktar fokus mot olika gruppers behov. Det är generellt viktigt att ha ett jämställdhetsperspektiv på planeringen av aktivitetsytor för att tilltala både flickor och pojkar, och barn i olika åldrar.

Det är viktigt att ny bebyggelse genomsyras av ett trygghetsperspektiv och att nya platser ges en brottsförebyggande utformning. Det handlar bland annat om "ögon mot gatan", levande bottenvåningar, mångfald av funktioner och målpunkter, orienterbarhet och valmöjligheter, belysning, överblickbarhet och siktlinjer.

Skogås och Trångsund har fantastiska naturresurser genom närheten till Ågesta friluftsområde och Drevvikens stränder. Det finns flera naturreservat inom och intill området och en mängd mindre grönytor med varierande naturvärden insprängt bland bebyggelsen. Välkommande entréer till naturen: tillgängligheten till de tre större naturområdena Drevvikens naturreservat, Trångsundsskogens naturreservat och Ågesta friluftsområde och friluftsgård kan förbättras genom tydliga entréer som även kan erbjuda olika aktiviteter som information, picknickplatser, lek eller utegym.

Utvecklingsplanen föreslår att förstärka ett centralt parkstråk mellan Skogås och Trångsund. Förslaget bygger på ett pärlband av parker med sammanlänkande rekreativstråk som löper centralt genom området och bidra till rörelse in till och mellan de centrala delarna. Nytorps Mosse föreslås utvecklas som central mötesplats genom drift, underhåll och tillägg anpassade efter behov, med sett inkluderande perspektiv och med särskilt fokus på barn och unga.

Bebyggelseutveckling i stationsnära lägen

Förtätning föreslås prioriteras i centrum och kollektivtrafikhärlägen, dels för att fler bostäder ger bättre kundunderlag och mer levande centrum och dels för att

Datum
2024-01-09

Diarienummer
KFN-2023/206.11

öka andelen hållbara transporter. Skogås ses fortsatt som huvudcentrum för Östra Huddinge och tyngdpunkt för förtätningen men även Trångsunds centrum har potential att utvecklas med tillkommande bostäder. Längs med stråk både på norra och södra sidan om järnvägen föreslås ny bebyggelse för att öka närvaron och tryggheten, och bättre nyttja mark som redan har god tillgång till hållbara transporter. Avsikten med en mera sammanhållen bebyggelse längs med dagens relativt obebyggda stråk är även att överbrygga mentala barriärer och därmed skapa en större sammanhållning mellan Skogås och Trångsund. Även kopplingen över järnvägen kan förstärkas genom förtätning i anslutning till tvärgående stråk.

Ny bebyggelse längs Gamla Nynäsvägen med högre täthet i korsningen med Österleden (Entré Skogås) kan bidra till att stärka kopplingen mellan Trångsund och Skogås. På lång sikt är kommunens avsikt att utreda möjligheten att möjliggöra blandad bebyggelse vid Entré Skogås.

Kultur- och fritidsfunktioner för ett levande föreningsliv

Idrottsfunktioner som nya utomhusplaner och idrottshallar är också ändamål som är ytkrävande och behöver säkras samordnat med bebyggelseutvecklingen. Utöver att se över effektivisering av nuvarande lokaler och idrottsplaner möjliggör utvecklingsplanen en utökning av dessa funktioner genom utveckling vid Nytorps Mosse samt att Vretens BP (inom Entré Skogås) permanentas och utvecklas som en målpunkt för idrott.

Löt-parken (se bild ovan) föreslås fungera som ett kluster för kultur- och fritidsverksamheter och skola med exempelvis potentiellt nytt läge för fritidsgård och kulturskola som skulle kunna samordnas med utvecklade skollokaler för Östra grundskolan.

Datum
2024-01-09

Diarienummer
KFN-2023/206.11

Det efterfrågas också en ny fritidsgård i anslutning till Trångsund C, vilket potentiellt skulle kunna tillgodoses inom projektet Norströms väg.

Även mötesplatser för äldre skulle kunna samordnas inom ett kultur- och fritidskluster kring Lötparken samt vid Trångsunds centrum. Nytt bibliotek planeras redan i Trångsund.

Förvaltningens synpunkter

Kultur- och fritidsförvaltningen anser som helhet att förslaget på utvecklingsplan för Skogås och Trångsund medger goda möjligheter för en samhällsutveckling i kommunens östra delar.

Rent allmänt ser förvaltningen att ett resonemang finns kring de socioekonomiska förutsättningar och utmaningar som finns i området, och på vilket sätt Östra Huddinge är tänkt att i det sammanhanget utvecklas utifrån den bild av framtida Skogås och Trångsund som målas upp.

Förvaltningen menar vidare att det är av stor vikt att barriären mellan områden i Skogås och Trångsund överbryggas för att skapa ett sammanhållet Östra Huddinge. Vi bedömer att utvecklingsplanen innehåller flera kreativa idéer för att åstadkomma detta, som exempel att skapa fler trygga mötesplatser och att bygga en mer sammanhållen bebyggelse längs med dagens relativt obebyggda stråk. Vi ser inom kultur- och fritidsområdet stora skillnader i deltagande mellan olika områden, både inom idrottsföreningar och i kulturskola. I utvecklingen av Skogås och Trångsund behöver nämnden i samarbete med andra parter fortsätta arbeta för en mer jämlikt deltagande i fritidsaktiviteter. Förvaltningen vill lyfta fram vikten av att kommunen tillförsäkras sig om god tillgång till mark för kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden vid kommande exploatering. Idrottsfunktioner

Datum
2024-01-09

Diarienummer
KFN-2023/206.11

som nya utomhusplaner och idrottshallar är ytkrävande och behöver säkras samordnat med bebyggelseutvecklingen.

Den politiska ambitionen för volymer och geografisk lokalisering av verksamhetslokaler ska uttryckas i olika strukturprogram. Alla strukturprogram som nämnden har uppdrag om att ta fram är inte ännu beslutade, men arbetet är påbörjat och diskussioner om riktning pågår. Förvaltningen är av uppfattningen att de flesta strukturprogram kommer att vara beslutade när utvecklingsplanen återkommer till nämnden för svar på granskningsversion, och kan då ge mer definitiva besked om behov för verksamheterna.

Utvecklingsplanen innehåller flera förslag som rör kultur- och fritidsnämndens verksamhetslokaler, däribland föreslås en flytt av fritidsgård och kulturskola i Skogås till utvecklade lokaler i anslutning till Östra grundskolan. Kultur- och fritidsförvaltningen ser positivt på förslaget. Erfarenheter har visat på att erbjuda fritidsgårdsverksamhet närmare skolan där målgruppen är på dagtid ”sänker trösklar” och underlättar för nya besökare.

Förvaltningen ser stora fördelar med det föreslagna idrott-, kultur- och skolklostret vid Östra grundskolan. Goda direkta kommunikationsmöjligheter med kollektivtrafiken till platsen är viktigt. Fördelar ses både ur ett trygghetsperspektiv; att fler människor kommer att röra sig i området under olika tider på dygnet, och att den fysiska närheten kan främja fler barn och unga att våga delta i fritidsverksamheterna, då området redan är känt och hemmavant för skolans elever. En framtidssyn är att se ungdomarna besöka kulturskolan en dag i veckan och fritidsgården en annan dag.

I kommunens strukturprogram för kulturskola uttrycks en utveckling av verksamheten i Skogås med fler elever fram till 2030. Då tidplanen för exploatering av fastigheten som inrymmer kulturskolans nuvarande lokal är okänd för förvaltningen behöver en dialog påbörjas om utveckling är lämplig i nuvarande lokal eller om en flytt inom Skogås är ett bättre alternativ. I en liknande sats ser förvaltningen att fritidsgården i Skogås är, där nuvarande lokal inte är ändamålsenlig. Och där antingen en ombyggnation kan lösa problematiken eller om en flytt till exempelvis Östra grundskolan är ett bättre val. För fritidsgården i Skogås behöver en lösning tas fram under de närmaste åren, detta lokalbehov kommer att belysas vidare i nämndens kommande behovsprognos 2025. Med okänd tidplan av den föreslagna utvecklingen kan alternativa lokaliseringar behövas utredas vid sidan av Lötsparken/Östra grundskolan.

Biblioteket, idag placerat i Skogås centrum blir enligt förslaget, enda kvarvarande offentliga lokalen i centrumet. Förvaltningen ser en risk för att belastningen ökar på biblioteket, vid en allokering av övrig kultur- och fritidsverksamhet i klustret vid Östra grundskolan. De flöden som finns idag mellan verksamheterna kommer troligtvis att påverkas. Förvaltningen vill understryka vikten av att ha kvar offentliga lokaler i Skogås centrum.

Vid en utveckling och ombyggnation av Skogås centrum vill förvaltningen se att biblioteket får en mer attraktiv placering på entréplan, vilket erfarenheter har visat ger fler besökare och generellt ökar tillgången till bibliotek för invånarna.

Datum
2024-01-09

Diarienummer
KFN-2023/206.11

Under 2023 utredde kultur- och fritidsförvaltningen tillsammans med kommunstyrelsens förvaltning olika möjliga lokaler för att åter öppna biblioteksverksamhet i Trångsund. Tyvärr resulterade utredningen inte i någon lämplig lokal. Även om det är några år kvar tills en tilltänkt lokal i en nybyggnation är inflyttningsklar, så är det med tillförsikt som förvaltningen ser på förslaget i utvecklingsplanen med placering av bibliotek i Trångsund centrum. En tidig dialog är inledd med Huga Bostäder AB om potentiell lokal. Som övrig information, så planeras ett lokalprogram tas fram under hösten 2024, utifrån nämndens uppdrag i Lokalresursplan 2023.

Förvaltningen har utifrån preliminär behovsanalys i arbetet med att ta fram strukturprogram för fritidsgårdar initierat en planering inför en fritidsgård i centrala Trångsund. Det finns flera fördelar med att samlokalisera och ha samverkan mellan en fritidsgård och det nya biblioteket. Många ungdomar idag i Trångsund saknar en mötesplats. Även om det inte är långt fågelvegen, så är det idag tyvärr få ungdomar från Trångsunds centrum som besöker fritidsgården i Skogås.

Utvecklingsplanen möjliggör en utökning av idrottsfunktioner i östra Huddinge genom utveckling vid Nytorps Mosse samt att Vretens BP (inom Entré Skogås) permanentas och utvecklas som en målpunkt för idrott, vilket förvaltningen stödjer till fullo. Förvaltningen bedömer att permanentningen av Vretens BP är högst prioriterad, tidsmässigt, av dessa två platser eftersom endast ett tidsbegränsat bygglov finns för konstgräsplanen. Planen är dessutom för liten för att tillåta matcher för ungdomar och seniorer, så ett större omtag behövs göras för att maximera nyttjandet och effekt av idrottsytan.

Utvecklingsplanen möjliggör på flera platser nya idrottsfunktioner, stora som mindre, och både för föreningsliv samt spontanidrott. Utredningen om behov av idrottshallar och idrottsanläggningar som nämnden genomförde hösten 2023 visade att behoven/bristen för närvarande inte är störst i Östra Huddinge, utifrån utredningen satta parametrar. Med långsiktig befolkningsökning ändras förstås förutsättningar och behov. Förvaltningen ser positivt på föreslagen yta allokera för idrott/idrottshall, dock avvaktas strukturprogram för idrottslokaler och idrottsanläggningar innan definitiva behov kan bekräftas.

En mindre detalj är att texten ”Här skulle även verksamheter med konst- och musikverksamhet för unga kunna inhysas” på sidan 56 bör tas bort, om den avser Rockville. Nämndens utredning från förra året om Kultopias framtida ambitioner och verksamhet ledde till en flytt av Rockville till Huset i Sjødalen. Den beskrivna verksamheten i utvecklingsplanen kan förstås även beskriva verksamhet i en framtida fritidsgård i Trångsund.

I sändlistan återfinns flera föreningar, dock saknar förvaltningen tre kulturföreningar med verksamhet i östra Huddinge; Lyktan, Stortorpsparkens bygdegårdsförening och Bellis Det vore bra om dessa föreningar inkluderas i utskick av granskningsförslaget för inhämtning av synpunkter.

Slutligen vill förvaltningen belysa en upplevd avsaknad i utvecklingsplanen om betydelse av offentlig konst. Med hänvisning till Huddinge kommuns

Datum
2024-01-09

Diarienummer
KFN-2023/206.11

Arkitekturstrategi vill förvaltningen särskilt framhäva betydelsen av konstnärlig gestaltning i området. Enligt Arkitekturstrategin bör investeringar i konst uppmuntras i varje byggprojekt. Detta utifrån såväl de hållbarhetsaspekterna där kulturen har en bärande roll som att konst ger identitet och karaktär till en plats, är intresseväckande och kommunikativ. Vi föreslår att utvecklingsplanen tillförs skrivningar om offentlig konst utifrån något av nedanstående:

- Konstnärlig utsmyckning i både privat och offentlig miljö skapar identitet och karaktär till en plats.
- Ett offentligt konstverk inbjuder till reflektion och eftertanke men kan även berätta om en plats historia, uppmuntra till lek och rörelse eller underlätta orientering genom att skapa igenkänning i det offentliga rummet

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Anja Dahlstedt
Kultur- och fritidsdirektör

Karin Djerf
Stabs- och ekonomichef

Bilagor

Bilaga 1. Utvecklingsplan för Skogås och Trångsund

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

KSF, att. områdesstrateg